

I BEGYNNELSEN

Grete Refsum

Prosjektet *I begynnelsen* består av to former som assosierer til en krukke og en bokrull. Begge er utført i galvanisert ståltråd, glass og sten.

Objektene er formet av tekster. På krukken er det skrevet en tekst fra Det gamle testamente og på bokrullen én fra Det nye testamente. Krukketeksten er fra åpningen av Bibelen i 1. Mosebok og bokrullteksten er fra begynnelsen i Johannesevangeliet.

Disse to tekstene representerer mer enn 1000 års teologisk refleksjon fra starten på Bibelen og frem til det yngste evangeliet, forfattet rundt år 100 e. Kr. Johannesprologen er skrevet med referanse til 1. Mosebok og starter med det samme uttrykket «I begynnelsen». Deretter går tekstene i ulike retninger, men begge søker å forklare fundamentale sammenhenger om tilværelsen, hva eller hvem Gud er, hvordan Gud virker og menneskets forhold til Gud.

De eldste fysiske fragmentene av Bibelen er fra Det gamle testamente. Grunnen til at de er bevart, skyldes at de ble lagt i krukker av leire, såkalte lagringskrukker, som ble gjemt i huler i Qumran-regionen nær Dødehavet (mellom Israel, Vestbredden og Jordan). I 1947 ble krukkene og dermed teksten – ofte kalt dødehavsrullene – funnet. Selve teksten er skrevet på forskjellig materiale i perioden 150 f. Kr. til 50 e. Kr.

De fleste lagringskrukkene er ødelagt, men én av de få hele ble kjøpt og eies av den norske samleren Martin Schøyen. Den har fått tilnavnet «Schøyenkrukken». Krukken er sylindrisk, dreiet, med diameter ca. 21 cm i hovedformen og høyde ca. 42 cm, bunn og åpning er smalere og lokket mangler.

Den utstilte krukkeformen er en parafrase av Schøyenkrukken. Teksten fra Det gamle testamente er lagt som sirkulære, horisontale bånd og danner siden i krukken. Bokrullen med tekst fra Det nye testamente har samme dimensjoner som krukken, men her løper teksten loddrett fordi rullen står. På denne måten synliggjøres sammenhengen mellom Det gamle og Det nye testamente, objektene er frittstående, men hører også sammen i en enhet.

Krukke

(1. Mosebok 1, 1-3, 27)

Bokrull

(Johannes 1, 1-5)

TEKSTENE

I begynnelsen
skapte Gud him
melen og jorde
n jorden var øde
og tom da sa Gu
d det skal bli lys
og det ble lys o
g Gud skapte me
nnesket i sitt b
ilde som mann og kvinne
[tegn]

I begynnelsen var
Ordet Ordet var
hos Gud og
Ordet var Gud
Han var i begynnelsen
hos Gud
i ham var liv og livet var
menneskenes lys
Lyset skinner i mørket
og mørket har ikke
overvunnet det

Grete Refsum (1953) er billedkunstner med bred kunstnerisk og akademisk bakgrunn. Hun har diplom i glassmaleri og hovedfag i form, begge fra Kunst-og håndverksskolen, samt doktorgrad fra Arkitekthøgskolen i Oslo. Fra 1995-2015 var hun tilsatt ved Kunsthøgskolen i Oslo og har nå avtalefestet pensjon.

Siden 1980-tallet har Refsum systematisk arbeidet med å formgi kristen tro og tenkning. I særlig grad har hun utforsket korset og krusifikset. Dette er kirkens viktigste visuelle symboler gjennom tidene, men hva står de egentlig for og hvordan kan de formgis i vår tid? Ulike varianter av tilsvar til spørsmålet stilles nå ut i Frogner kirke og på Tranby kirkegård.

Etter korsseriene fra 1990-tallet, undersøkte Refsum kirkens bønne- og meditative tradisjoner, spesielt Fader vår og rosenkransen. Teksttavlene fra 2015-17, som nå vises i Gullhaug kirke, er formalt siste ledd i denne prosessen. Men her er det Det nye testamente som er utgangspunktet. De bibelske tekstene er løftet ut og materialisert så vi kan se, ta og føle på dem. Spørsmålet er: Hva betyr disse tekstene? De har gitt mening for de første leserne for nesten 2000 år siden og generasjonene etter, men sier de oss noe i dag – i så fall hva?

Refsum har deltatt i en rekke utstillinger i flere sammenhenger, men oftest kirkelige og har utsmykninger i mange kirkerom. I de senere årene har hun gjennomført mange eksperimentelle og interaktive og kunstprosjekter i kirkelig sammenheng.

I tillegg har hun skrevet både vitenskapelig og populært, holdt foredrag og verksted for barn, unge og voksne. Idag studerer hun kristendom grunnfag ved Menighetsfakultet på deltid og definerer hun seg som kateketisk kunstner.

Mer informasjon finnes her: www.refsum.no